

Henk de Bruijn

In zijn zoektocht naar een handzaam roodbontras met natuurlijke geboorten kwam Henk de Bruijn acht jaar geleden bij rouge des prés uit.

Ras:	maine anjou/rouge des prés
Aantal stuks:	23
Aantal kalvingen:	10-15 per jaar
Keizersnedes:	10 procent
Hoofdtak:	ki-dienstverlening

De huidige keizersnedediscussie zorgt niet alleen voor het heroverwegen van de fokdoelen van de bestaande rassen Belgisch witblauw en verbeterd roodbont, maar mogelijk ook voor de opgang van andere rassen in de Lage Landen. Sommigen spreken over het parthenaiseras, maar ook het ras rouge des prés geniet vernieuwde belangstelling. Het ras dat tot 2001 bekend was als maine anjou, dat als beschermde naam alleen nog maar gevoerd mag worden in sommige delen van Frankrijk, kan zich mogelijk binnenkort verheugen op een Nederlands stamboek (zie kader).

Helemaal nieuw is het ras op Nederlandse bodem echter niet. Henk de Bruijn (52) uit Horssen begon zo'n acht jaar geleden met het ras en heeft er op dit moment ruim twintig dieren van. 'Ik was gecharmeerd van de roodbonte kleur en omdat wij eigenlijk voornemens waren een zorgboerderij te starten, wilden we handzaam vee hebben. Daarnaast ben ik zelf veel weg en zocht ik naar een ras met voornamelijk natuurlijke geboorten.'

Tien procent keizersnedes

Deze eisen lieten een heel aantal bestaande vleesrassen afvallen, tot De Bruijn in aanraking kwam met het maine-anjournas via Jennes Rochat. De huidige initiator van het nieuw op te richten stamboek had toen al sinds 1995 ervaring met het ras. 'Veel mensen zijn het inmiddels vergeten, maar rond die tijd heeft er ook even een discussie gespeeld rondom routinematige keizersnedes.

Henk de Bruijn: 'De maine anjou groeit door het aanbod voer, niet door de kwaliteit'

Jong ras zoekt vormgevers

Een sober dikbilras waar de Nederlandse markt nog niet op is ingespeeld, dat is het ras maine anjou of rouge des prés. Maar als het van de vleesveehouders Jennes Rochat en Henk de Bruijn afhangt, verandert de situatie rond het natuurlijk kalvende ras snel.

tekst **Florus Pellikaan**

Persoonlijk heb ik er ook altijd een slecht gevoel bij gehad.'

Rochat kwam in aanraking met het alternatieve ras dat hij nu een warm hart toedraagt via het boekje Runderrassen in de EEG dat dateert uit 1982. 'Daar staat een maine-anjoustier in waar iedereen die houdt van roodbont vleesvee door is verkocht: groot, lang en zwaar beveesd.'

Na een lange zoektocht kreeg Rochat het voor elkaar om rietjes naar Nederland te halen en zo bijna twintig jaar geleden heel kleinschalig te starten met het ras.

Dat niet iedereen positieve ervaringen met het ras heeft, is Rochat en De Bruijn niet onbekend. 'Het is van origine een dubbeldoelras en pas sinds twintig jaar een zuiver vleesveeras. Hierdoor is het ras nog niet zo doorgefokt. Dat is een voordeel, want nu kunnen we de fokrichting nog bepalen. Maar een aantal fokkers heeft ook negatieve ervaringen met het ras opgedaan doordat ze er jaren geleden een aantal erg grove, slecht beveesde dieren van hebben gehad', vertelt Rochat. Inmiddels zorgt veel dataverzameling

De bijna vijfjarige Joly (v. Arsenal) is geboren uit een geïmporteerd Frans embryo

Op te richten stamboek wil gezamenlijk fokrichting uitzetten

Naast thuisland Frankrijk hebben onder andere Canada, Brazilië, Australië en Nieuw-Zeeland al een stamboek voor het maine-anjournas of, zoals het sinds 2001 eigenlijk wordt genoemd: rouge des prés. Duitsland is recent gevolgd en als het van Jennes Rochat (44) uit het Brabantse Rijswijk afhangt, volgt Nederland snel. 'We weten van ongeveer tien vleesveehouders dat ze met het ras fokken of dit overwegen. Graag komen we in contact met iedereen die in dit ras geïnteresseerd is om met elkaar een gezamenlijke fokrichting uit te zetten.'

'Omdat het ras pas twintig jaar een zuiver vleesveeras is, zit er best wat spreiding in en kunnen we dus zelf een Ne-

derlandse fokrichting bepalen. We willen een profiel maken en in die richting fokken. Aan de hand daarvan kunnen we ook zorgen dat toeleveranciers en afnemers op ons ras gaan inspelen.' Ook een Nederlands/Vlaams stamboek behoort wat Rochat betreft tot de mogelijkheden en daarmee spoort hij ook Vlaamse fokkers aan contact op te nemen. Rochat heeft samen met vier tot vijf andere fokkers in Nederland al ervaring opgedaan met het ras. De eerste beoogde raskenmerken beginnen zich dan ook af te tekenen. 'We willen graag vasthouden aan natuurlijke geboorten en een ras ontwikkelen waarmee grootschalige vleesveehouders de kost kunnen verdienen.'

Stamboekinitiator Jennes Rochat

Geïnteresseerden kunnen met Jennes Rochat contact opnemen via e-mail: info@maineanjou.nl

Nieuwe fokkerijpotentieel in de vorm van Joly's dochter Longallee Coco (v. Neon)

voor goede fokwaarden in Frankrijk waardoor bijvoorbeeld het homo- of heterozygoot aanwezig zijn van het dikbilgen en groei- en exterieurcijfers bekend zijn. Henk de Bruijn ziet in het ras veel mogelijkheden voor de toekomst. 'Het ras heeft een hogere melkproductie en is makker dan blondes en limousins en ten op zichte van andere dikbilrassen is het percentage keizersnedes veel lager. Gemiddeld hebben wij maximaal tien procent keizersnedes en dat is voor mij acceptabel. Volgroeide koeien hebben gigantische kruizen waardoor kalveren tot zestig kilo dikwijls vlot worden geboren zoals bij deze koe', vertelt Henk de Bruijn, terwijl hij naar de vijfjarige ruim bemeten Joly wijst.

De Bruijn kocht haar als embryo uit Frankrijk om snel wat niveau in de veestapel te brengen. 'Je inkopen in het ras,

vervolgens inkruisen en een optimum zoeken is wat mij betreft de beste optie om met het ras aan de slag te gaan. Het alternatief is bijvoorbeeld witblauwen of verbeterd roodbonten inkruisen, maar het proberen van natuurlijk afkalven kost de eerste tijd kalfjes.'

Fors eindgewicht en klasse E

Vleesveehouders die de bekende dikbilrassen gewend zijn, moeten wel hun hele systeem omschakelen bij de overstap naar, zoals De Bruijn en Rochat zelf nog altijd noemen, het maine-anjournas. 'Ik zou eigenlijk de helft van mijn gras moeten verkopen en natuurgras terug moeten kopen. Mais is al helemaal uit den boze', stelt De Bruijn. 'Onze eerste afgemeste dieren scoorden tussen vier en vijf voor vetbedekking en hadden we dus veel te hard gevoerd. In Frankrijk is het ras

bekend als dat je het in de wei kunt afmesten zonder krachtvoer. De maine-anjou groeit door het aanbod voer, niet door de kwaliteit.' Rochat vult aan: 'In Amerika bleek het ras in een proef met 900 dieren de hoogste efficiëntie van alle rassen te hebben. Hiermee is het interessant voor commerciële vleesveebedrijven.'

Omdat de grote massa vlees op dit moment door andere rassen wordt geproduceerd, is het lastig om de meerwaarde van rouge des prés te benutten. 'Het ras heeft gewoon een ander systeem, ander voer en een andere slager nodig. Het vlees is meer gemarmerd dan dat van de andere dikbilrassen. In Frankrijk is het ruggevees een delicatessen, maar hier blijft nu de waarde van het vlees nog wat achter omdat niets erop is ingesteld', aldus De Bruijn.

Volgens Rochat is het ras in staat om dieren met grote gewichten af te leveren. 'Ik heb zelf een vier jaar oude koe die natuurlijk afkalft, 1200 kilo weegt en klasse E aan de slachthaak scoort. Dat behoort dus tot de mogelijkheden en in Frankrijk zijn eindgewichten tot 797 kilo geslacht gewicht voor een koe bekend.'

De voorvechters van het ras kunnen desgevraagd ook negatieve punten benoemen. 'Een koe van klasse E kan een kalf van klasse U of R brengen', vertelt Rochat. 'Die spreiding zit nog in het jonge ras, maar is er door consequente fokkerij prima uit te fokken.'

Henk de Bruijn wil zijn veestapel de komende jaren nog een keer verbeteren door een lichte embryo's uit België te kopen. Samen met de al bestaande koeien en geïmporteerd sperma wil hij daar een goede veestapel uit fokken en daarvoor ook afzet zoeken bij een slager. 'En ook de mais ga ik maar verkopen.'